

Bèta & gamma in Houden van Hennen

6 oktober 2005

Bram Bos (bram.bos@wur.nl)

ANIMAL SCIENCES GROUP
WAGENINGEN UR

Transitie

- Transitie gewenst vanwege problemen eerste modernisering
- Transitie impliceert herordening van cultuur, structuur en technologie
- Reflexieve Modernisering (Giddens & Beck)
 - Vooruitgang mogelijk
 - Focus op meervoud aan uitdagingen
 - Voortdurende reflectie op neveneffecten en vooronderstellingen

Waarom bèta & gamma?

- Bestaande differentiaties doorbreken
- Om het risico te beperken dat deze vernieuwing terugdringen in de normaliteit

Transitie & reflexive design

- Reflexive design: ontwerp- en ontwikkelprojecten expliciet gericht op reflexieve modernisering
- Introductie van nieuwe combinaties van mensen, dingen, kennis en handelen: **Hybriden**
- Middel om bestaande differentiaties te ontstijgen, zonder ze te ontkennen
- Casus: *Houden van Hennen*

Houden van Hennen

- *Opdracht:* inspirerende concepten voor nieuwe houderijsystemen voor leghennen, die de sector helpen in een snellere transitie naar duurzaamheid

Houden
van hennen

Nieuwe ontwerpen voor
leggen en duurzame houderij

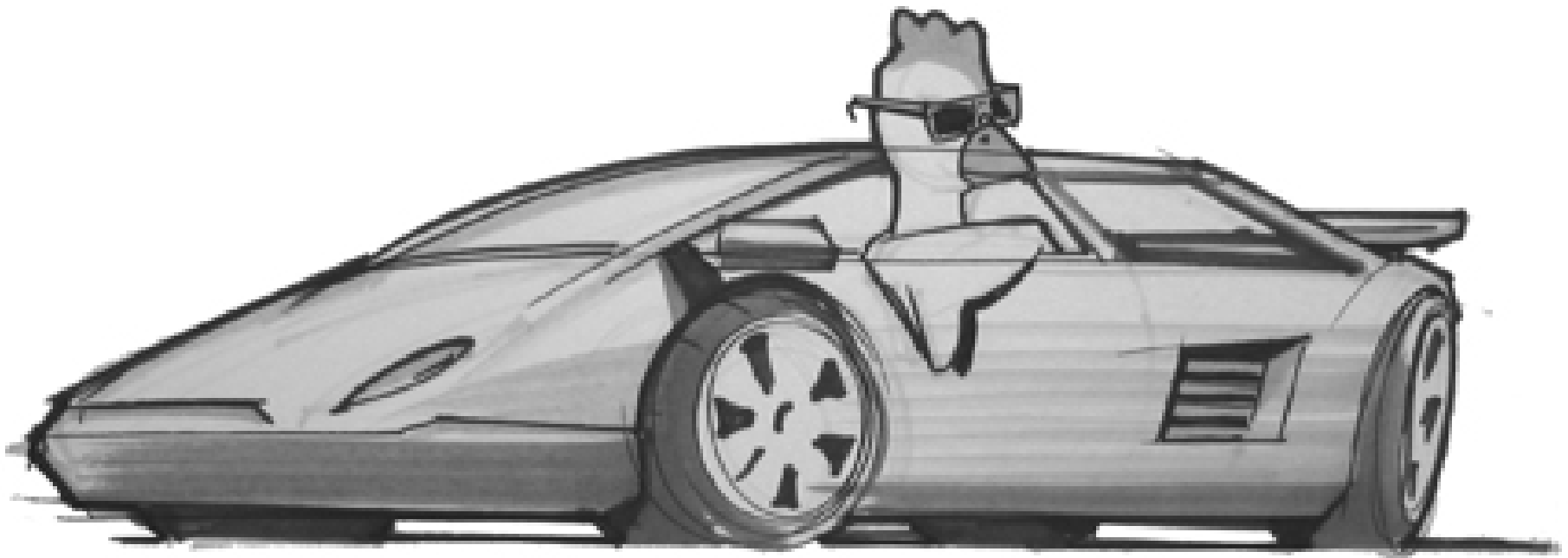
QuickTime™ en een
TIFF (ongecomprimeerd)-decompressor
zijn vereist om deze afbeelding weer te geven.

Houden van Hennen

- **Hybriden:** nieuwe combinaties van mensen, dingen, kennis en handelen
 - Concepten voor houderijsystemen: Plantage & Rondeel
 - Programma van Eisen
 - Methodisch ontwerpen
 - Drie hoofdrolspelers
 - Communicatie

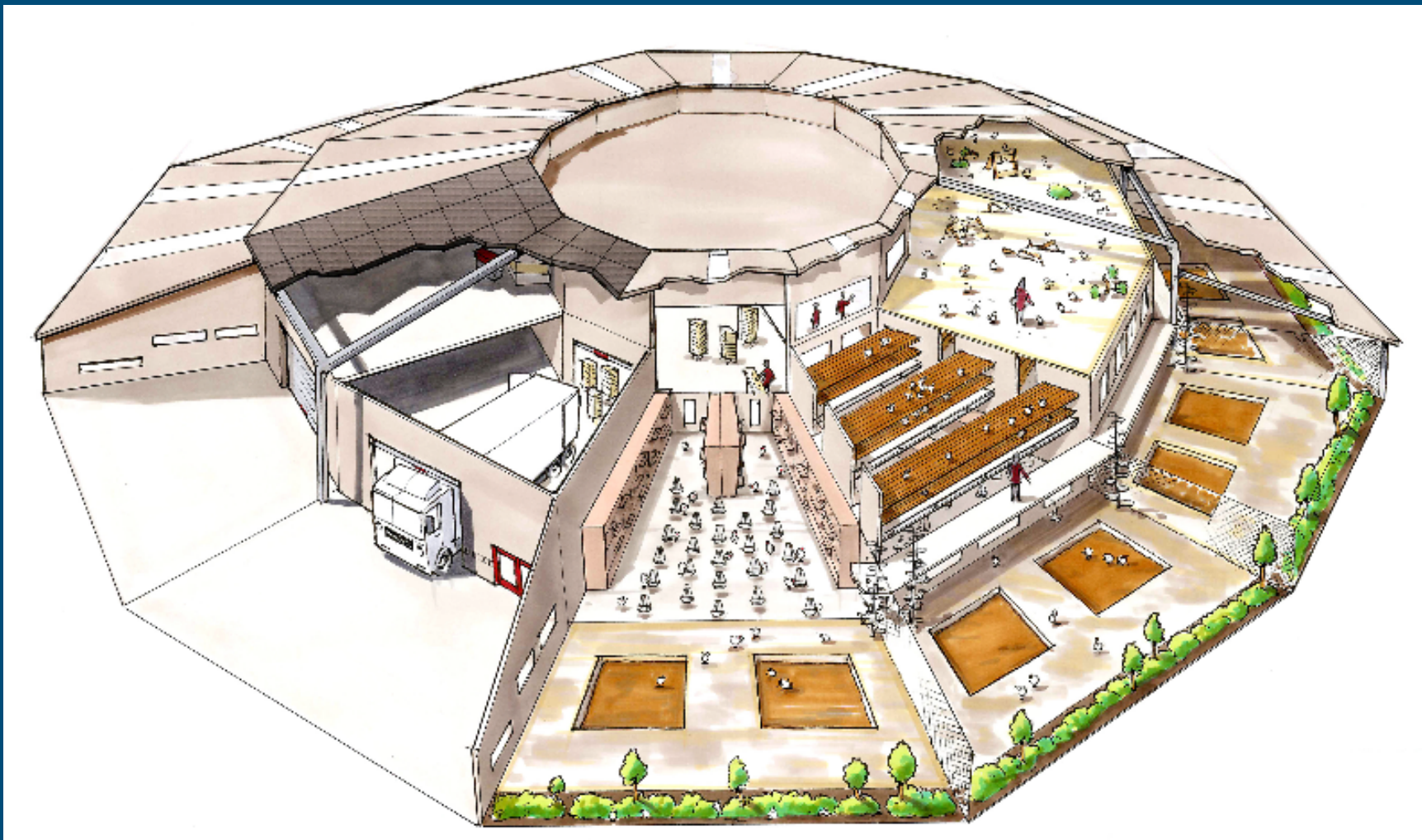
Hybride auto

WAGENINGENUR

For quality of life

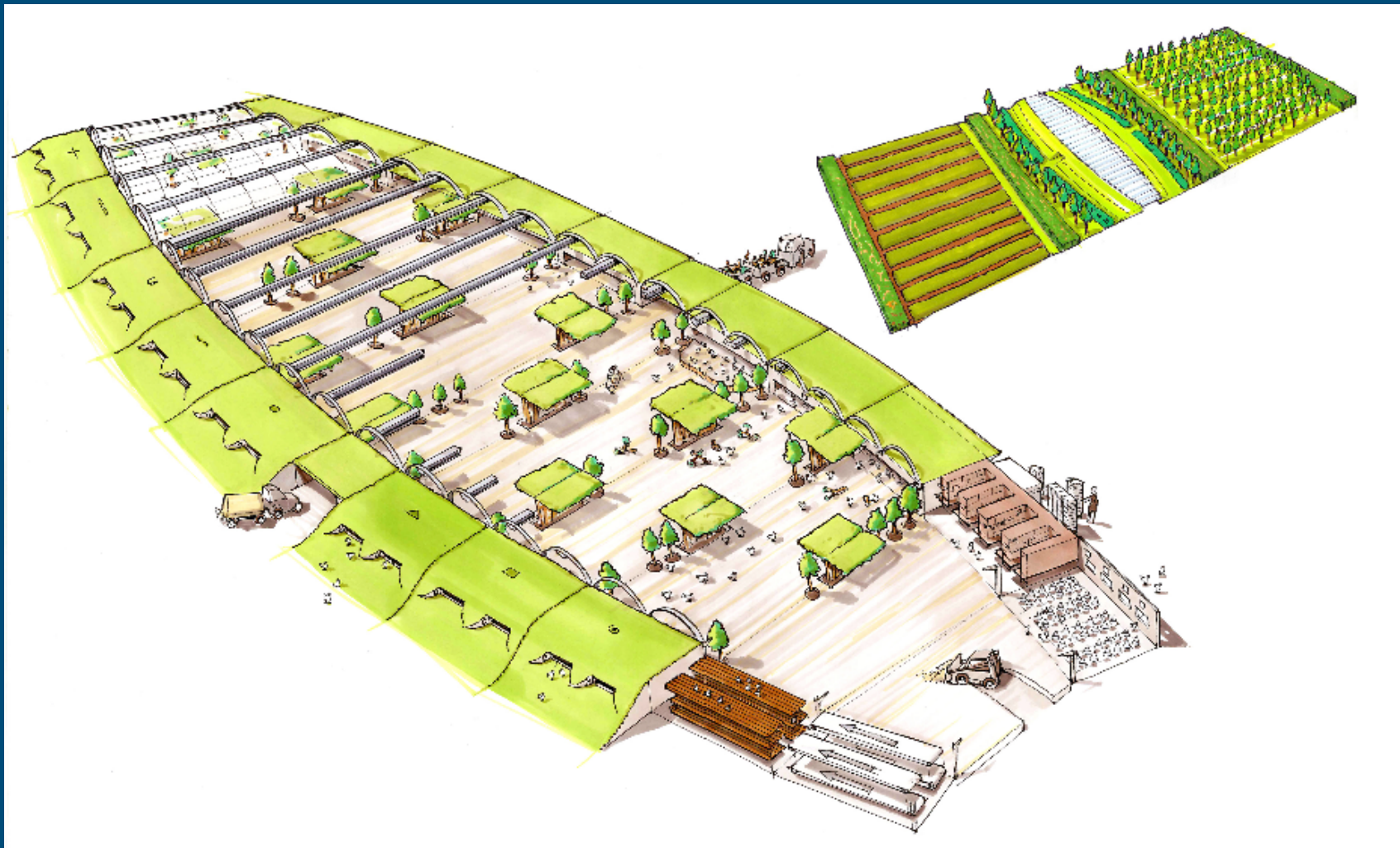
Het Rondeel

WAGENINGENUR

For quality of life

De Plantage

WAGENINGENUR

For quality of life

Bèta-gamma in Houden van Hennen

- Hybriden creëren
 - Taal
 - Object
 - Centrale begrippen
- Beoordelingscriteria
- Productieve botsing

Hybride taal

- 'Houden van Hennen'
- Gemeenschappelijke taal ontwikkelen
- Burger/consument
- Kippengeluk
- Uitloop: binnenstebuiten of buitenstebinnen
- Behoeften en waarden

Artikel in vakblad
Pluimveehouderij:o
ver natuurlijk
gedrag en
kippengeluk

Pluimveehouderij 107 Jaargang 11 december 2003

Natuurlijk gedrag en kippengeluk

Op naar een blijde hen

Als productiedieren de ruimte krijgen om hun natuurlijk gedrag uit te voeren is dat goed voor hun welzijn. Maar wat is het natuurlijk gedrag van een leghen en in hoeverre kun je zeggen dat ze gelukkig wordt als ze dat gedrag kan uitvoeren? Het project Houden van Hennen van Wageningen UR, waarin aan nieuwe ontwerpen van leghennenhouderijsystemen wordt gewerkt, zette de eisen op een rij en legt de verbinding met burgerbeelden van dierengeluk

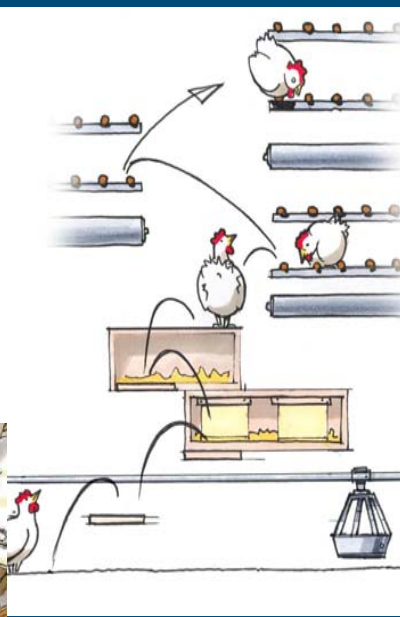
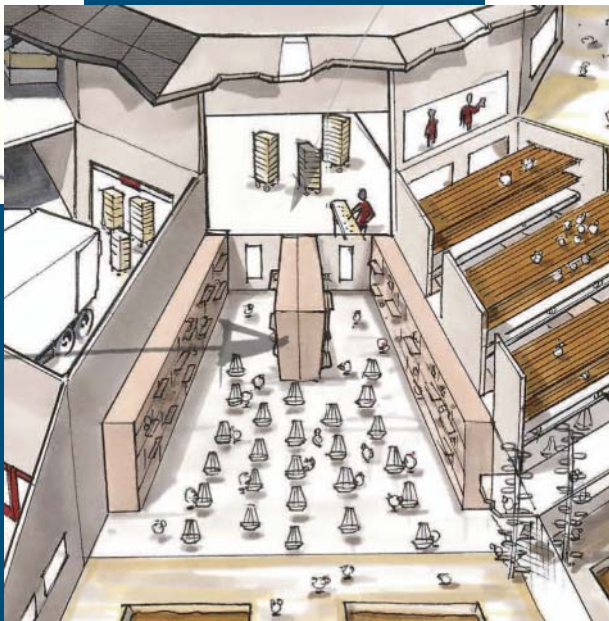
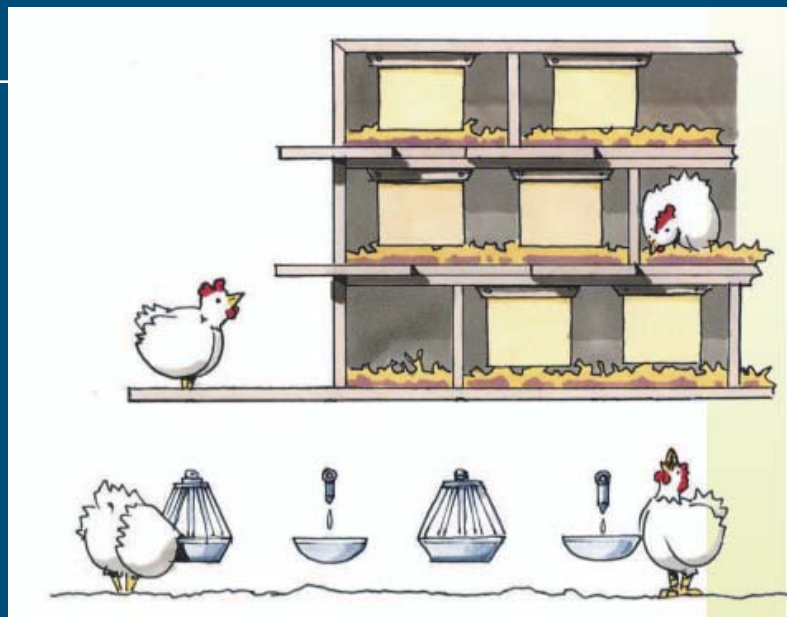

WAGENINGEN UR

For quality of life

Hybride objecten

- Programma van Eisen
- Drie hoofdrolspelers: boer, kip, burger/consument
- Integratie van heterogene behoeften
- Functionele compatibiliteit
 - bv: buitennest-eieren
- Concepten *over the top* en tegelijk realistisch
- Co-constructie van object & betekenis

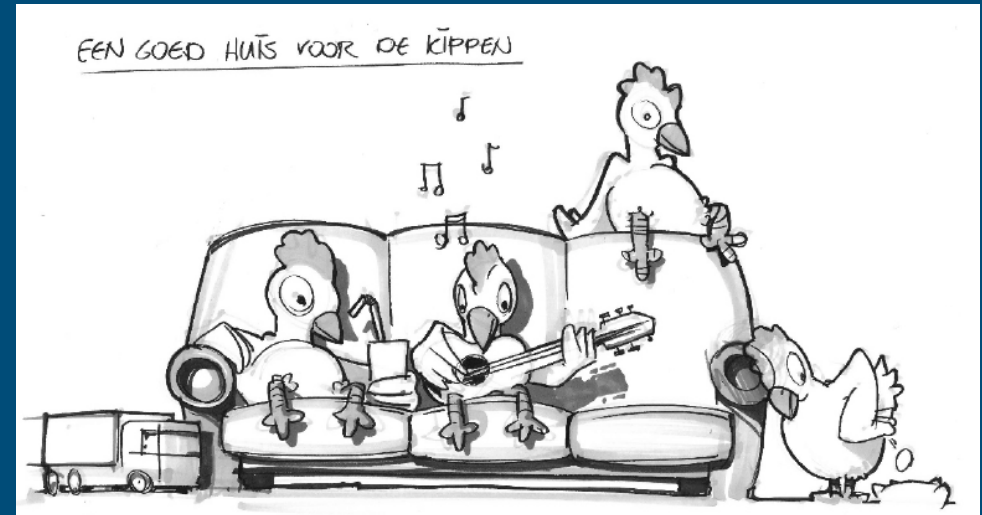

Hybride centrale begrippen

- Natuurlijkheid
- Robuustheid
- Ethologische behoeften
- Welzijn

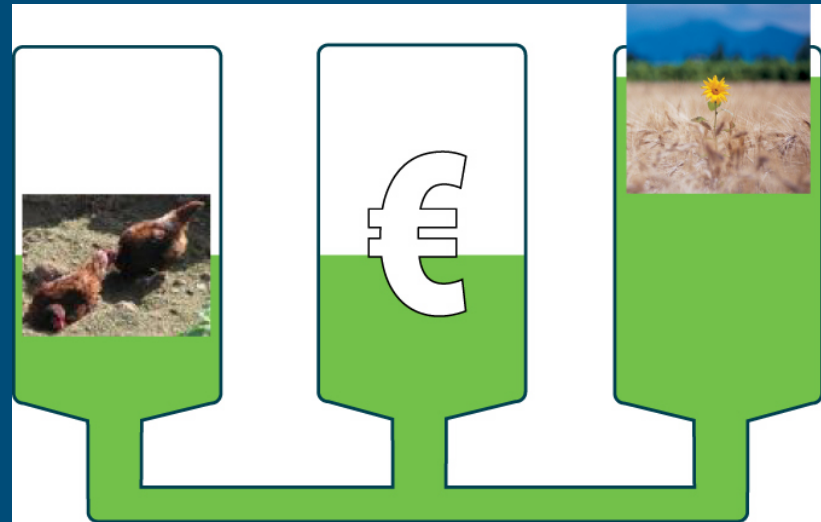
Beoordelingscriteria

- Antropomorfismen
- Efficiëntie:
 - bv. ronde vormen
- Kostprijs

Productieve botsing bèta-gamma

- Botsende referentiekaders van verschillende disciplines brengen impliciete vooronderstellingen aan het licht
 - Dierenwelzijn
 - Natuurlijkheid
 - Trade-off of synthese

Bèta & gamma in transitie

- Interactie – geen integratie
- Leidt tot hybriden: objecten, taal & betekenis
- Hybriden inzetten om ruimte te scheppen voor nieuwe combinaties van mensen, dingen, kennis & handelen
- Hybride karakter maakt beoordeling vanuit bestaande differentiaties lastiger: voordeel én nadeel.

Do's & don'ts

- Splits project niet op in disciplinaire subprojecten
- Trek deelnemers uit hun institutionele context
- Werk vanaf het begin aan gezamenlijke producten
- Signaleer, waardeer grensoverschrijdingen en buit ze uit
- Schep gemeenschappelijke taal / zelfgemaakt jargon
- Formuleer gezamenlijke kwaliteitsmaatstaven
- Ga in een vroeg stadium de confrontatie aan met de disciplinaire achterban, maar laat je niet terugdrukken

KIPZIJN

werken, wonen en ontspannen in de
pluimveehouderij van de toekomst

WAGENINGENUR

For quality of life

Houden van hennen

Nieuwe ontwerpen voor
leggen en duurzame houderij

www.houdenvanhennen.nl

Behoeften hoofdrolspelers: Pluimveehouder

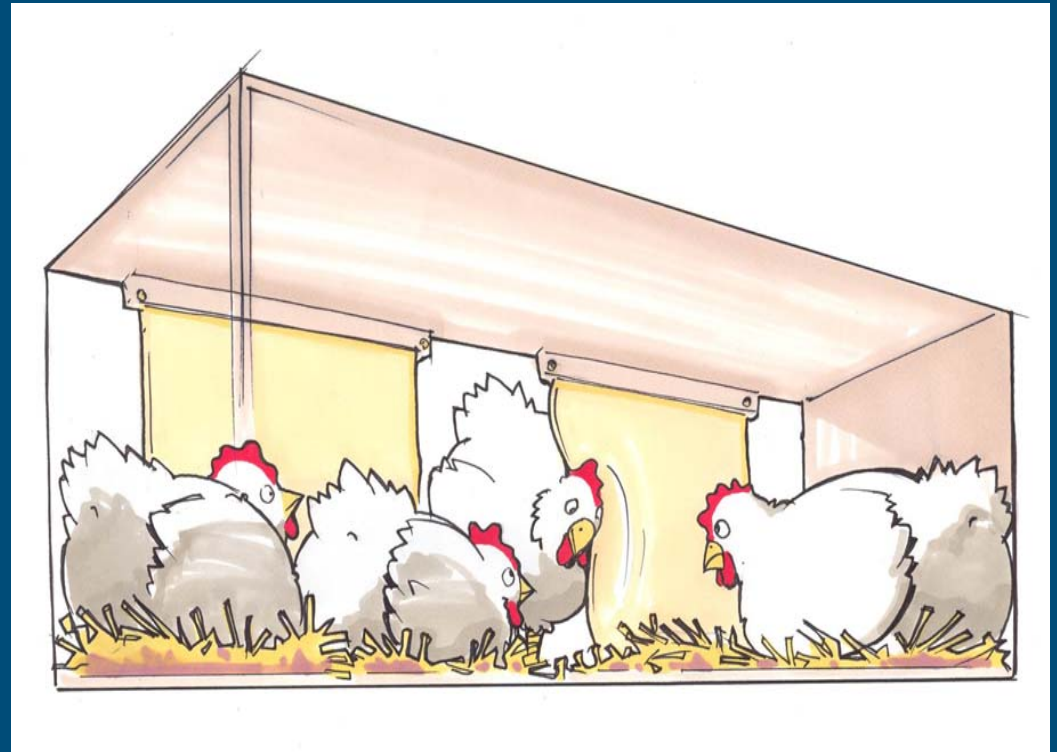
BuitenNestEieren

- Toetsing eis;
minder Buitennesteieren gerelativeerd
- Doorvragen; vroeg op en veel werk
- Pluimveehouder:
 - Minder buitennesteieren
 - Minimale arbeid
 - Buitennesteieren snel lokaliseren

Behoeften hoofdrolspelers: Leghen

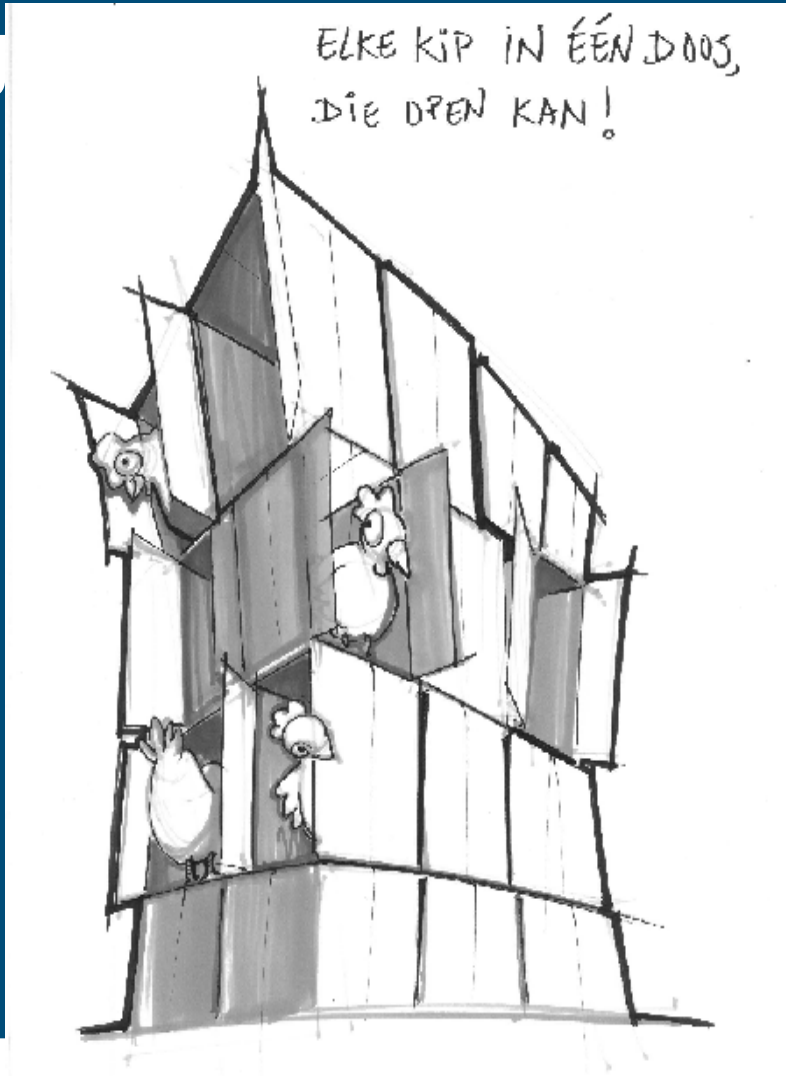
■ Leghen:

- Nest inspecteren
- Beschutting
- Ei leggen
wanneer ze moet
- Met meerdere
hennen tegelijk

Behoeften hoofdrolspelers:

Burg

Burger/Consument

- Kip behoefte aan privacy
- Kindersessie:
'Iedere kip
eigen kamer'